

ADAM TOMANEK

ur. 1928; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, stalinizm
Słowa kluczowe	życie codzienne, Żydzi, UB, Urząd Bezpieczeństwa, powroty Żydów po wojnie

Powroty Żydów po wojnie

Tak, Żydzi wracali [po wojnie do Lublina], ale to są pojedyncze sztuki. Natomiast zadziwiające jest to, że po tej masowej eksterminacji narodu, po tych morderstwach, pojawiali się po latach z Izraela przyjeżdżający i mówili: „To jest moja kamienica”. To teraz się tak dzieje i ubiegają się o prawa własności. Nie wiem czy to są jacyś potomkowie tych, co tam mieszkali, no ale nie odzyskują przeważnie, bo to trudno udowodnić, trudno oddać im to wszystko. Poza tym niektóre kamienice zostały tak generalnie przebudowane, wzmocnione, że tam kapitał jest już polski, a nie tego właściciela. Ale że w Warszawie często się dzieje, nawet już kamienica kamienicą, ale o plac będą walczyć, w śródmieściu plac, on tam wybuduje sobie pawilon czy coś takiego i to jest jego.

Żydzi byli widoczni we władzach, bo trzeba powiedzieć, że to nie z Lublina, ale Żydzi z różnych stron. We władzach, w urzędzie wojewódzkim Żydów nie brakowało. W milicji Żydów było dużo, przeważnie w Służbie Bezpieczeństwa byli, było dużo Żydów i oni najbardziej się wysługiwali. A oni często bardzo nieprzyjemnie przeprowadzali te konfrontacje, pytania zadawane Polakom. Przecież ilu AK-owców zgładzono później po wyzwoleniu. I w Służbie Bezpieczeństwa Żydów nie brakowało. I to byli podli ludzie. Tak konkretnie nie znałem żadnej takiej osoby, tylko generalnie mówię, że tak było.

Data i miejsce nagrania	2004-06-09, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"